

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampanidis@gmail.com

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004 ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ηταν μια τελετή έναρξης που την περιμέναμε -εμείς οι Έλληνες- για πάρα πολλά χρόνια. Ήταν αυτό που χρειαζόμασταν για να αποδείξουμε ότι δεν είμαστε ο λαός που κάποιοι μας παρουσίαζαν στο εξωτερικό. Και το καταφέραμε, κόντρα στα προγνωστικά. Άσχετα, αν μετά από λίγο καιρό, βυθιστήκαμε και πάλι στην ανυποληφθύνηση.

Στις 13 Αυγούστου την Αθήνα ήταν το κέντρο του κόσμου. Όλοι μίλησαν για μια εξαιρετική τελετή έναρξης, την ώρα που 20.000.000 Έλληνες, όπου γης, δάκρυζαν από συγκίνηση για την ταλαιπωρημένη χώρα τους, που τα έβγαλε πέρα. Σήκωσε τη σημαία ψηλά και φώναξε τον Εθνικό ύμνο σε όλο τον πλανήτη. Έκανε όλον τον κόσμο να την παραδεχτεί. Ναι, ακόμα και τους κακεντρεχείς Άγγλους, Αμερικάνους ή οποιονδήποτε επιχείρησε να λεκιάσει αυτήν τη γιορτή.

Ενδεκα χρόνια μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, δύο από τις πιο χαρακτηριστικές μορφές των συγκινητικών τελετών έναρξης και λήξης, ο Μιχάλης στο μικρό καράβι και η Φωτεινή που έσβησε τη φλόγα, μεγάλωσαν και αναρωτιούνται, όπως όλοι οι νέοι της πλικίας τους, που πήγε το μέλλον που περίμεναν.

Οι όμορφες αναμνήσεις είναι και οι πιο επώδυνες όταν συγκρίνονται με ένα ζοφερό παρόν και γι' αυτό ακριβώς ούτε «το αγοράκι στο χάρτινο καράβι», ούτε «το κορίτσι με το λευκό φορεματάκι που έσβησε την ολυμπιακή φλόγα» δείχνουν ιδιαίτερη προθυμία να θυμηθούν το 2004. Εκείνες οι δύο βραδιές στην αυγουστιάτικη Αθήνα πριν από ενδεκα χρόνια ήταν σχεδόν μαγικές. Τα δύο παιδιά του τότε ήταν μάλλον σε πολύ τρυφερή πλικία για να συνειδητοποιήσουν πόσο μεγάλο ήταν αυτό στο οποίο πρωταγωνίστησαν. Από την άλλη, οι δύο νέοι του σήμερα είναι ήδη αρκετά μεγάλοι ώστε να τους απασχολεί το αβέβαιο αύριο και όχι το ποιποτικό χθες.

Μία από τις αξέχαστες εικόνες που είχε δημιουργήσει η έμπνευση του Δημήτρη Παπαϊωάννου στην τελετή έναρξης των Ολυμπιακών του 2004 ήταν η περίφημη βαρκούλα που έπλεε στο κέντρο του σταδίου. Ο Μιχάλης Πατσατζής, 11 ετών τότε, ήταν ο επιβάτης σε εκείνο το υπερμέγεθες χάρτινο καράβι. Η αποστολή του ήταν να κουνά το ελληνικό σημαιάκι με όσο μεγαλύτερο ενθουσιασμό μπορούσε παρασύροντας το κοινό στις εξέδρες αλλά και σε όλο τον κόσμο. Ο ίδιος σήμερα λέει: «Προτεραιότητά μου, είναι να γίνω ένας καλός φυσικοθεραπευτής..... επέλεξα τη φυσιοθεραπεία γιατί είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον αθλητισμό, που είναι το πάθος μου. Ελπίζω ότι τελειώνοντας θα μπορέσω να βρω δουλειά ώστε να σταματήσω να επιβαρύνω οικονομικά την οικογένειά μου»..

Ο μικρός ήρωας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 σήμερα αγωνιά για το μέλλον και τη ζωή του στην Ελλάδα. Η οικογένειά του, δεν είναι ευκατάστατη «Δυσκολευόμαστε, όπως όλοι, με τα νέα μέτρα και τις περικοπές. Ο πατέρας μου είναι γραφίστας και η μητέρα μου συνταξιοδοτήθηκε από το Δημόσιο», λέει και εξομολογείται πως σκέφτεται να φύγει στο εξωτερικό. «Να βρεθώ σε ένα περι-

βάλλον όπου θα υπάρχουν καλύτερες προοπτικές για το αντικείμενό μου, τη φυσιοθεραπεία», είναι ο στόχος του.

Αντίθετα, η 21χρονη σήμερα Φωτεινή Παπαλεωνίδη που έλαμψε στην ολυμπιακή φλόγα με ένα φύσημα, σε μια συμβολική κίνηση που σήμανε το τέλος της Χρυσής Ολυμπιάδας. Η Φωτεινή υπήρξε ένα από τα παιδιά που μεγάλωσε στα παιδικά χωριά SOS και το γεγονός ότι βρέθηκε εντελώς τυχαία να πρωταγωνιστεί στην τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004 της άλλαξε τη ζωή. Η Φωτεινή Παπαλεωνίδη που σήμερα είναι μια κοπέλα γεμάτη ενέργεια και διάθεση να παλέψει για τα όνειρά της. Η άμεση επιδίωξή της είναι να τελειώσει τις σπουδές της στην Βιολογία. Είναι εθελόντρια στα Special Olympics και στους Γιατρούς του Κόσμου. Εξυπακούεται, δε, πως δεν θα μπορούσε να ξεχάσει τα παιδικά χωριά SOS, στα οποία προσφέρει τις υπηρεσίες της αμισθί.

Ας δούμε όμως και μια άλλη πτυχή των ολυμπιακών αγώνων της Αθήνας.

- Στην Ατλάντα το 1996, που έγινε και βομβιστικό χτύπημα κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, η ασφάλεια για κάθε αθλητή κόστισε 9,7 ευρώ και για κάθε θεατή 7,8 ευρώ.
- Το κόστος αυτό εκτινάχθηκε στην Αθήνα, εν μέρει λόγω των Δίδυμων Πύργων και της Μαδρίτης, σε 107,5 ευρώ για την ασφάλεια κάθε θεατή και 213 ευρώ για κάθε αθλητή!
- Ο κάθε Αυστραλός έδωσε για τους αγώνες του Σίδνεϊ το 2000 το ποσό των 75 ευρώ.
- Ο κάθε Έλληνας έδωσε τουλάχιστον 844 (!) ευρώ, λόγω «εξωπραγματικών υπερκοστολογήσεων έργων το 2004».

Από οικονομικής άποψης, οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 προσέφεραν τις συνθήκες εκείνες που επιτρέπουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ακόμη και σε μια διεθνή περίοδο ύφεσης. Τα σημαντικότατα έργα υποδομής που έγιναν, η τεχνολογία που αποκτήθηκε, ο επιβαλλόμενος εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας των δημόσιων και ιδιωτικών μονάδων σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας. Η υποχρέωση αναβάθμισης της ποιότητας των κάθε είδους παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων αποτελούν την τεράστια προστιθέμενη αξία που επέφεραν στην οικονομία της χώρας οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Άλλα και σε ό,τι αφορά την κοινωνική πτυχή των Ολυμπιακών

Αγώνων, η σημασία της διοργάνωσής τους είναι δεδομένη. Τα έργα που συντελέστηκαν σε περιοχές της Αττικής που μέχρι τη διοργάνωση των Αγώνων ήταν υποβαθμισμένες. Η δημιουργία θέσεων εργασίας, τόσο για Έλληνες, όσο και για μετανάστες, η αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, σε βαθμό πρωτόγνωρο για τα μέχρι τότε δεδομένα. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσα από τα έργα που έγιναν και που είχαν ορίζοντα και μετά το πέρας των Αγώνων, η ενθάρρυνση της αθλητικής προσάρθρειας, που επήλθε ως συνέπεια της διοργάνωσης του μεγαλύτερου παγκόσμιου αθλητικού γεγονότος, και η αναμενόμενη στροφή τημάτων της νεολαίας προς τον αθλητισμό, συνθέτουν την κοινωνική παράμετρο του όλου θέματος.

Η καταγραφή αυτών των θετικών παραμέτρων δεν αποσκοπεί, βεβαίως, στην απόκρυψη προβληματικών πτυχών του εγχειρήματος, αποτελούν ορισμένες μόνο πηγές για προβληματισμό σχετικά με τις συνέπειες των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ενδεκα χρόνια μετά, και η κληρονομιά των πολυτελών και πανάκριβων εγκαταστάσεων που άφησαν πίσω τους οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 κατέληξε στον κάλαθο των αχρήστων. Μήπως τελικά όσο και αν ακούγεται παράξενο και εξωπραγματικό, χρειάζεται στην Ελλάδα ένα δεύτερο πρότζεκ τύπου «ολυμπιακών αγώνων» για να ξεφύγει από αυτό τον φαύλο κύκλο που έχει πέσει; Γιατί η οικονομία θα «ξυπνήσει» μόνο με ένα ανάλογο σοκ και όχι με μέτρα λιτότητας, τα αποτελέσματα των οποίων, εδώ και πέντε χρόνια καταλήγουν τελικά στο καλάθι των αχρήστων.

To γήπεδο του beach volley στις Τζιτζιφές στο Φάληρο.